

**GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O ZAHTJEVIMA ZA PRISTUP INFORMACIJAMA U
INSTITUCIJI OMBUDSMENA ZA LJUDSKA PRAVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA
2025. GODINU**

Banjaluka, 22.01.2026. godine

Institucija ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine je nezavisna institucija uspostavljena u cilju promocije dobre uprave i vladavine prava, te zaštite prava i sloboda fizičkih i pravnih lica, a u skladu sa Ustavom BiH i međunarodnim sporazumima koji se nalaze u dodatku Ustava BiH. U vezi s tim, Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH razmatra predmete koji se odnose na slabo funkcioniranje ili na povredu ljudskih prava počinjenu od strane bilo kojeg organa Bosne i Hercegovine, njenih Entiteta i Brčko Distrikta. Predmeti se formiraju na osnovu pojedinačnih žalbi pravnih ili fizičkih lica ili po službenoj dužnosti (ex officio).

Pravo na pristup informacijama smatra se osnovnom pretpostavkom za izgradnju demokratskog društva. Efikasan sistem ostvarivanja i zaštite prava na pristup informacijama predstavlja ogledalo odgovornosti i transparentnosti vlasti. Građanima je neophodno omogućiti da, putem efikasnih mehanizama, pokreću različita pitanja od javnog interesa. Uključivanje javnosti u proces donošenja odluka treba biti zasnovan na principima transparentnosti i otvorenosti javnih organa, čime se jača povjerenje građana u organe vlasti i na taj način realizuje dvosmjerna komunikacija na relaciji građani – javni organi.

Institucija ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine, shodno odredbama Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine i važećim zakonima o slobodi pristupa informacijama postupa po žalbama koje se odnose na povredu prava na slobodu pristupa informacijama, te provodi istrage po službenoj dužnosti.

Shodno naprijed navedenom, Institucija ombudsmena ima dvostruku ulogu i to s jedne strane u skladu s nadležnostima propisanim Zakonom o pristupu informacijama na nivou institucija BiH, a s druge strane kao institucija BiH koja je dužna postupati po zahtjevima građana za pristup informacijama koje se nalaze u njenom posjedu.

Zakon o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija BiH („Službeni glasnik BiH“, br.61/23) propisuje obavezu službenika za informiranje u vezi izrade godišnjeg izvještaja koji se u zakonom propisanoj proceduri upućuje Vijeću ministara Bosne i Hercegovine i Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, a koji obavezno uključuje evidenciju o broju primljenih zahtjeva, vrsti traženih informacija, broju donesenih rješenja, broju konačnih rješenja, broju zahtjeva po kojima nisu donesena rješenja i načinu postupanja institucije BiH.

U tom smislu, Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH u periodu od 1. januara do 31. decembra 2025. godine zaprimila je ukupno dvadeset i tri (23) zahtjeva upućenih u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija BiH.

Posmatrano na tromjesečnoj osnovi, u periodu januar - mart zaprimljeno je jedanaest (11) zahtjeva za pristup informacijama, u periodu april - juni dva (2), juli - septembar šest (6), te četiri (4) zahtjeva u periodu oktobar - decembar 2025. godine. Ukupno posmatrano, najveći broj zahtjeva zaprimljen je u prvom tromjesečju, a najmanji u periodu april - juni izvještajne godine.

Zahtjeve su podnosila fizička i pravna lica, nevladine organizacije i predstavnici akademske zajednice. Od navedenih zahtjeva, četrnaest (14) su uputili građani, a jedan udruženje građana. Jedan zahtjev je uputila visokoškolska ustanova, dok su po jedan zahtjev dostavili i Sarajevski otvoreni centar (SOC), Centar za kriminološka i sigurnosna istraživanja i analize (CRIMS), Centar za promociju civilnog društva (CPCD) i Transparency International. U tri slučaja zahtjevom za pristup informacijama obratili su se predstavnici javnih ustanova i institucija. U zahtjevima je uglavnom tražen pristup informacijama iz djelokruga rada i pod kontrolom Institucije ombudsmena za ljudska prava BiH. Najviše zahtjeva se odnosilo na preporuke Ombudsmena i dokumentaciju iz spisa predmeta registriranih u ovoj instituciji po osnovu žalbi građana. Također, tražene su informacije o žalbama zbog diskriminacije na osnovu seksualne orijentacije, rodnog identiteta ili spolnih karakteristika, broj podnesenih žalbi po osnovu kršenja prava iz radnog odnosa, žalbi zbog restrikcije slobode izražavanja i slobode okupljanja, određeni podzakonski i interni akti institucije i sl.

Institucija je u vezi gore navedenih zahtjeva za pristup informacijama postupila shodno odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija Bosne i Hercegovine, uključujući i odredbe vezane za rokove.

Rješavajući po zaprimljenim zahtjevima za pristup informacijama, proveden je postupak u skladu sa Zakonom i trinaest (13) zahtjeva je odobreno u cijelosti, šest (6) su djelimično odobrena dok je jedan (1) zahtjev odbijen. U jednom slučaju izdano je obavještenje u skladu sa članom 26. stav 2. Zakona o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija Bosne i Hercegovine.

Institucija ombudsmena je krajem 2025. godine zaprimila i dva (2) zahtjeva koja se nalaze u radu i u kojima se postupa uvažavajući zakonske rokove propisane odredbama člana 25. pomenutog Zakona.

U pogledu načina dostavljanja traženih informacija, Institucija je u najvećem broju slučajeva postupala tako što je informaciju dala pisanim putem ili dostavila kopiju dokumenta koji sadrži traženu informaciju. U najvećem broju slučajeva dostava je vršena putem elektronske pošte, uvažavajući preferencije podnositelja zahtjeva.

Tabelarni prilog zahtjeva podnesenih u periodu januar – decembar 2025. godine u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija Bosne i Hercegovine

PERIOD	STATUS ZAHTJEVA	BROJ ZAHTJEVA
01.01.- 31.12.2025.	Odobren u cijelosti	13
01.01.- 31.12.2025.	Djelimično odobren	6
01.01.- 31.12.2025.	Odbijen u cijelosti	1
01.01.- 31.12.2025.	Odbačen zaključkom	-
01.01.- 31.12.2025.	Prosljeđen nadležnom organu	-
01.01.- 31.12.2025.	Dostavljeno obavještenje	1
01.01.- 31.12.2025.	U radu	2
01.01.- 31.12.2025.	UKUPNO ZAHTJEVA	23

Na rješenja Institucije ombudsmena za ljudska prava BiH Žalbenom vijeću pri Vijeću ministara BiH u izvještajnom periodu upućene su tri (3) žalbe, koje su odbačene kao neosnovane uz konstataciju da je Institucija pravilno provela postupak, pravilno utvrdila činjenično stanje i pravilno primijenila materijalni propis. U istom periodu, Institucija je zaprimila i odluke Žalbenog vijeća u vezi žalbi podnesenih u prethodnoj, 2024. godini, uključujući i sudsku presudu, kojima je potvrđeno da je institucija pravilno postupila u pogledu donesenih rješenja.

Pomenute žalbe su se u najvećem dijelu odnosile na rješenja kojima je ova institucija omogućila djelimičan pristup informacijama, uzimajući u obzir postupak utvrđivanja ograničenja iz člana 19. Zakona o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija Bosne i Hercegovine, kao i Zakona o zaštiti ličnih podataka, te analizirajući proporcionalnost tražene informacije i zaštite ličnih podataka i javnog interesa.

Prepoznajući važnost slobodnog pristupa informacijama, kao suštinskog obilježja transparentnog i odgovornog rada, te ostajući opredjeljen da trajno djeluje u tom pravcu Ombudsmen omogućava široj javnosti uvid u svoj rad ne zadržavajući se samo u okvirima obaveza u ovom polju koje

definiše Zakon o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija BiH. Ova svoja nastojanja Ombudsmen, između ostalog, realizuje i pravovremenim objavljivanjem svih relevantnih informacija na zvaničnoj internet prezentaciji www.ombudsmen.gov.ba, kroz prezentacije svojih akata, preporuka i obavijesti o radu i aktivnostima ove institucije u vezi s događajima i pitanjima od značaja za ostvarivanje ljudskih prava u Bosni i Hercegovini. U istom periodu Institucija ombudsmena je postupala po zahtjevima upućenim od strane novinara u kojima se novinari nisu pozivali na Zakon o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija BiH. Na sve zahtjeve je odgovoreno i dostavljene su tražene informacije.

Zahvaljujem Vam na saradnji i ostajem na raspolaganju za sve dodatne informacije

Izvještaj sačinila:

Violeta Romić, službenica za informiranje